

HERØY KOMMUNE

TVERRFAGLEG PLAN

«Alle born og unge skal ha gode og trygge oppvekstvilkår»

2016 - 2020

INNHALD

1. Kort historikk	3
2. Organisering.....	4
Strategisk styringsgruppe.....	4
Faggruppe	5
3. Overordna målsetjingar	6
4. Taktikkar for måloppnåing.....	7
5. Tiltaksplan for born og unge	8
5.1 Byggande tiltak.....	9
Aldersgruppe 0-6 år.....	9
Aldersgruppe 6-12.....	12
Aldersgruppe 12-23.....	14
5.2 Førebyggande tiltak.....	18
Aldersgruppe 0-6 år.....	18
Aldersgruppe 6-12 år	19
Aldersgruppe 12-23 år	20
5.3 Spesielle tiltak.....	22
Aldersgruppe 0-23 år	22
6. Forklaring på forkortingar og omgrep.....	24

1. KORT HISTORIKK

Herøy kommune har i mange år arbeidd planmessig med forebyggjande arbeid for barn og unge. Den første handlingsplanen på området vart vedteke, av kommunestyret i 2001. Etter ei evaluering av arbeidet i 2008 vart det enda meir tverrfagleg og innretta mot det einskilde barn/unge. Avdelingane vart og meir kjent med kvarandra sine tiltak ved at det vart utforma ein felles plan for det forebyggjande arbeidet med felles mål og strategiar/taktikkar. Denne planen har vore revidert kvart år og det er foretatt små endringar og presiseringar. Det er i 2014-15 eit behov for å gå gjennom organiseringa av arbeidet igjen. Dette førte til oppretting av ei strategisk styringsgruppe og ei faggruppe.

2. ORGANISERING

Felles

Møtefrekvens: Begge gruppene skal ha minst 2 møte per år, oftare ved behov og i særlege arbeidsprosessar. Gruppene skal vidare ha minst eitt felles møte per år, for avklaringar og prioriteringar. Dei felles møta kan leggst i for- eller etterkant av dei spesifikke gruppemøta. På første møte skal kvar av gruppene velje ein leiar.

Strategigruppa skal starte med å evaluere og revidere dei strategiske satsingane og måla i Handlingsplan for førebyggjande arbeid 2012-2015.

Faggruppa startar med å evaluere tiltaka for sine avdelingar, samt drøfte kvalitet og område for forbetring i dei tverrfaglege teama i barnehagar og skular

Strategisk styringsgruppe

Mandat – strategisk styringsgruppe

Gruppa skal danne basis for strategisk arbeid, og kan innhente kompetanse frå andre fagområde frå sak til sak.

- *Stake ut den overordna strategien for det førebyggjande arbeidet for barn og unge*
- *Setje konkrete mål for arbeidet*
- *Innhente tilstrekkeleg informasjon om oppvekstmiljø og utfordringar, for å kunne legge klare mål og strategiar framover*
- *Legge forslag til mål og strategiar fram for faggruppa (sjå under), for involvering og forankring - og for at desse igjen kan utarbeide handlingsplanar*

Medlemer

- Leiar barnehage, Laila Solhaug
- Leiar skule, Sølvi Lillebø Remøy
- Leiar NAV, Berit Lyngstad (til 2016)
- Leiar barn, familie og helse, Inger Marie Tofthagen
- Leiar kultur, Eileen Gjerde

Visjon:

Alle born og unge skal ha
GODE OG TRYGGE
oppvekstvilkår

Faggruppe

Mandat

- *Vere med på drøfting av mål og strategiar,*
- *Utarbeide handlingsplanar med konkrete tiltak, på bakgrunn av vedtekne mål og strategiar*
- *Sikre kvaliteten på dei tverrfaglege tenestene, ved jamn oppfølging og kompetanseutvikling.*

Medlemer

- Leiar barnevern, Lilly Åse Skogen (til sommar 2016), Evy Løfoll
- Leiar PPT, Olga Eggesbø (til sommar 2016), Daria Thea Dahl
- Leiar førebyggjande seksjon, Elisabeth Strand Slettestøl
- Rektor Bergsøy skule, Marit Lillestøl
- Styrar Myrsnipa barnehage, Reidun Myrvågnes
- Leiar seksjon born og unge kulturavdelinga, Mona Grethe Ryssevik
- Leiar seksjon bustadsosial, flyktning og rus, May Gunn Ertesvåg (frå 2016)

Valfri deltaking i faggruppe

- Kommuneoverlege, Trond Vegard Vatne, Torill Myklebust (frå haust 2016)
- Kommunepsykolog, Ivar Ørstavik

Samarbeidspartar

- Politi
- Tannklinikken
- Evt.

3. OVERORDNA MÅLSETJINGAR

1. Alle barn og unge skal i møte med familie, barnehage, skule og fritid utvikle god sosial og etisk kompetanse, positiv personleg utvikling og ei demokratisk forståing og deltaking.
2. Alle barn og unge som oppheld seg i kommunen skal få lik tilgang til alle førebyggjande tenester tilpassa den einskilde sitt behov
3. Alle barn og unge som viser teikn til sjukdom eller adferdsending skal få tilbod om målretta tiltak og oppfølging.
4. Alle barn og unge som lever under forhold som kan gi skade, skal ha målretta og forsvarlege førebyggjande og behandlande tiltak for å kunne ha så god helse og oppvekstvilkår som råd.
5. Medarbeidarane skal ha kunnskap om risiko og sårbarheitsfaktorar for barn og unge og tilgjengelege tverrfaglege tenester slik at nødvendige tiltak kan settast inn.
6. Medarbeidarane skal ha kunnskap om oppvekstvilkåra i kommunen, så som psykisk og fysisk helse, fysisk aktivitet, spel- og rusutfordringar.
7. Synleggjere status og utfordringar i oppvekstmiljø samt metodar og tiltak relatert til førebyggjande arbeid for politikarar og andre

4. TAKTIKKAR FOR MÅLOPPNÅING

1. Organisasjon og samhandling

Alt personell i kommunen, som arbeider med barn og unge, skal ha felles kunnskapsgrunnlag om barn.

Gode planar og prosedyrer for samhandling skal utviklas vidare. Organiseringa i kommuna skal understøtte at barn og unge sine behov står i sentrum.

2. Kunnskap og kompetanse

Kompetanse i nettverksbygging og oppfølging vidareutviklast. Dette skal mellom anna skje ved felles samlingar og møteplassar for ulike fagprofesjonar kor det og er rom for praktisk refleksjon. Kunnskapen skal samla sett vere robust og med respekt for dei ulike faggruppernes fagkunnskap. Kommunen sine politiske utval og deira kunnskap vil bli trekt inn i arbeidet.

3. Openheit og lavterskel

Det må utviklast fagleg samansette og kompetente lavterskeltilbod som har tillit i lokalmiljøet generelt, og hos dei unge spesielt. Tilboda bør i all hovudsak vere gratis. Det må vere open og målretta informasjon om tilboda og korleis ein kan nytte dei.

4. Tverrfaglege team

Dei tverrfaglege teama vidareutviklast for å nå dei overordna måla.

5. TILTAKSPLAN FOR BORN OG UNGE

Kommunen sitt møte med og samhandling med barn og foreldre skjer på mange faglege arenaer og via personale med ulik type fagkompetanse. Kvaliteten på kommunen sin heilheitlege tidlege innsats, avheng m.a. av at vi maktar å dra nytte av den samla kompetansen som finst i kommunen.

Gjennom målretta tidleg innsats prega av samanhengar over tid, så byggjer vi stein på stein og sikrar kontinuitet på tilbodet.

Tidleg innsats som omgrep/ tanke skal vere eit felleseige som gir meining og sit i ryggmargen hjå alle kommunalt tilsette som har med barn og unge å gjere. Alle fagpersonar skal ha kjennskap til kommunen sitt verdigrunnlag, og bruke dette aktiv i det daglege arbeid.

Tidleg innsats har 3 hovuddimensjonar:

BYGGANDE TILTAK:

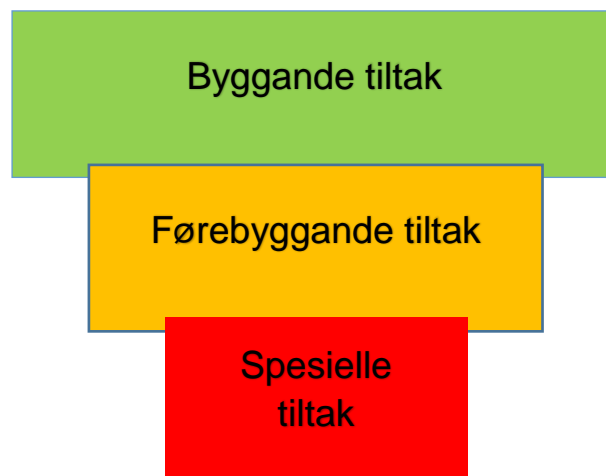
som betyr noko for og gjeld alle barn og unge i kommunen.

FØREBYGGANDE TILTAK:

er spesielt retta inn mot barn og unge som står i fare for å få ei negativ utvikling

SPESIELLE TILTAK:

for barn og unge med eit klart hjelpebehov.

5.1 Byggende tiltak

ALDERSGRUPPE 0-6 ÅR

Tiltak	Strategi	Ansvar	Tidsrom
Kompetanse om teieplikt, opplysningsplikt og avvergingsplikt	Sikre varsling Ivareta barn som pårørende	Alle	Alltid
Svangerskapsomsorg og foreldreførebuande kurs	Trygge og kompetente foreldre	Helsestasjonen Jordmor	Kontinuerleg
EPDS Depresjonskartlegging av alle barselkvinner	God helse	Helsestasjonen	6 veker etter fødsel
Helsestasjonsprogram 0-5 år, inkludert foreldrerettleiingsprogrammet «Sammen foreldre og barn»	Trygge og kompetente foreldre	Helsestasjonen	Følgje nasjonale retningslinjer
Nasjonalt vaksinasjonsprogram	Smittevern	Helsestasjonen	Følgje nasjonale retningslinjer
Småbarnsgrupper for foreldre med barn på 4 mnd og 8 mnd	God helse Nettverksbygging	Helsestasjonen Fysioterapeut Tannpleiar	Kontinuerleg
« 4 år – trygg og klar» Samarbeid mellom helsestasjon, barnehage og foreldre	Trygge og kompetente barn og foreldre	Barnehagen	2 mnd før barnet fyller 4 år
Gode barnehagar	Systematisk satsing på	Barnehageeigar Kommunalsjef oppvekst	Dagleg

	kompetanse og kvalitet	Seksjonsleiar barnehage Styrar	
Leiaropplæring	Trygge og kompetente leiarar	Rådmann	Kontinuerleg
Lære om eigen kropp, grenser og sjølvregulering	Trygge og kompetente barn og vaksne	Helsestasjon Barnehagen	Kontinuerleg
Sterkt fokus på sosial- og språkkompetanse	Trygge og kompetente barn	Styrar Pedagogisk leiar PPT	Dagleg
DUB «barn i utfordring»	Trygge og kompetente tilsette i møte med barnet	PPT Barnehage Skule	Kontinuerleg
Fokus på vaksenrolla i barnehagane for å fremje godt samspel mellom barn og vaksne Verktøy: Programmet «Være sammen»	Trygge og kompetente foreldre Systematisk satsing på kompetanse	Barnehage	Kontinuerleg
Foreldresamarbeid	Trygge og kompetente foreldre. Levande SU og foreldreråd	Helsestasjon Barnehage	Kontinuerleg
Førebygge barnefattigdom	Redusert foreldrebetaling i barnehage Oppløvingkort	Helsestasjon Styrar Barnevern Nav Kulturavdelinga	Kontinuerleg
Tverrfagleg team i alle barnehagane	Tidleg oppdaging og handling	Barnehage Helsestasjon	Ein gong i halvåret

		Barnevern PPT	
Overgang barnehage – skule	Trygge og kompetente barn og foreldre	Barnehage Skule	Følgje planen
«Oppfangingsgruppe» Tidleg oppdaging, tverrfagleg (før fødsel)	Trygge og kompetente foreldre	Helsestasjon Jordmor Barnevern PPT Fastlege	2020
Felles kursdag for alle tilsette som jobbar med barn og unge i kommunen	Trygge og kompetente tilsette med eit tverrfagleg fokus	Strategigruppa	Årleg
Tverrfagleg samarbeidsmøter på leiarnivå	Felles forståing og kompetanse	Helsestasjon, leiar PPT, leiar Barnevern, leiar	Ein gong i månaden
Tverrfagleg samarbeid mellom barnehage, PPT og barnevern på fagmøte i oppvekstavdelinga	Tidleg innsats Bygge nettverk	Seksjonsleiar barnehage	Kvartalsvis
Organiserte fritidsaktivitetar	Deltaking og opplæring på sosiale arenaer	Kulturavdelinga Idrettslag Kulturskulen Sunnmørsbadet	Kontinuerleg
Integrering	Systematisk kultur- og norskopplæring	Barnehage Skule	Kontinuerleg
Foreldrerettleiing i introduksjonsprogrammet	Trygge og kompetente foreldre	Flyktingtenesta	2020

Oppnemning av barna sin representant for å vurdere barnefaglege omsyn og konsekvensar for barn og unge i alle kommunale planprosessar	Barn og unge sin medverknad Trygge og gode oppvekstvilkår	Herøy kommunestyre Barnerepresentanten, for tida politisk vald.	Kontinuerleg
«Mission Possible»	Tverrfagleg kompetanseheving	Kontaktperson for MP Strategigruppe	Kontinuerleg

ALDERSGRUPPE 6-12

Tiltak	Strategi	Ansvar	Tidsrom
Kompetanse om teieplikt, opplysningsplikt og avvergingsplikt	Sikre varsling Ivareta barn som pårørande	Alle	Alltid
Overgang barnehage – skule	Trygge og kompetente barn og foreldre	Skule Barnehage	Følgje planen
Nasjonalt vaksinasjonsprogram	Smittevern	Skulehelsetenesta	Følgje nasjonale retningslinjer
Gode skular	God og utviklande læring Systematisk satsing på kompetanse til dei tilsette	Kommunalsjef oppvekst Rektor Kontaktlærer Alle tilsette i skule PPT	Dagleg
Leiaropplæring	Trygge og kompetente leiarar	Rådmann	Kontinuerleg

Lære om eigen kropp og grenser for å førebygge vald og overgrep	Trygge og kompetente barn og vaksne	Rektor Kontaktlærer Helsesøster	Kontinuerleg
Læringsmiljø med fokus på gode psykososiale tilhøve	Trygge og kompetente barn og nulltoleranse mot mobbing	Rektor Kontaktlærer Alle tilsette i skule Helsesøster PPT	Dagleg
Beredskapsteam mot mobbing	Førebygge, avdekke og stoppe mobbing	Oppvekstavdelinga PPT	Kontinuerleg
Gode verktøy for handlingsskapande og psykisk helse: «Steg for steg» «Psykologisk førstehjelp»	Trygge og kompetente barn	Rektor Kontaktlærer PPT	Kontinuerleg
Følgje opp ved fråvær over 12 %	God livskvalitet	Rektor Kontaktlærer	Kontinuerleg
Foreldresamarbeid	Trygge og kompetente foreldre. Levande SU, skulemiljøutval, FAU og KFU	Skulen	Kontinuerleg
Tverrfagleg team i alle skulane	Tidleg oppdaging og handling	Skule Skulehelsetenesta Barnevern PPT	Ein gong i halvåret
Integrering	Systematisk kultur- og norskopplæring	Kommunalsjef oppvekst	Kontinuerleg

			Rektor Kontaktlærer	
Nettvett	Trygge og kompetente barn og foreldre		Rektor Skulehelsetenesta FAU	Kontinuerleg
Skulehelseteneste	Smittevern Trygge og kompetente barn		Helsesøster	Kontinuerleg
Organiserte fritidsaktivitetar	Deltaking og opplæring på sosiale arenaer		Kulturavdelinga Idrettslag Kulturskulen Sunnmørsbadet	Kontinuerleg
Juniorklubb for alle mellom 10-13 år	Gratis deltaking på sosial arena. Sosial utjamning.		Kulturavdelinga	Annankvar tysdag i skuleåret
SFO	Trygge og kompetente tilsette		Rektor Tilsette på SFO	Kontinuerleg
«Mission Possible»	Tverrfagleg kompetanseheving		Kontaktperson for MP Strategigruppe	Kontinuerleg
Foreldrerettleiing i introduksjonsprogrammet	Trygge og kompetente foreldre		Flyktingtenesta	2020

ALDERSGRUPPE 12-23

Tiltak	Strategi	Ansvar	Tidsrom
Kompetanse om teieplikt, opplysningsplikt og avvergingsplikt	Sikre varsling Ivareta barn som pårørende	Alle	Alltid

Overgang barneskule/ungdomsskule	Trygge og kompetente barn og foreldre	Rektor	Følgje vedteken plan
Gode skular	God og utviklande læring Systematisk satsing på kompetanse til dei tilsette	Kommunalsjef oppvekst Rektor Kontaktlærer Alle tilsette i skule PPT	Dagleg
Leiaropplæring	Trygge og kompetente leiarar	Rådmann	Kontinuerleg
Læringsmiljø med fokus på gode psykososiale tilhøve	Trygge og kompetente barn/ungdom og nulltoleranse mot mobbing	Rektor Kontaktlærer Alle tilsette i skule Helsesøster PPT	Dagleg
Beredskapsteam mot mobbing	Førebygge, avdekke og stoppe mobbing	Oppvekstavdelinga PPT	Kontinuerleg
Følgje opp ved fråvær over 12 %	God livskvalitet	Rektor Kontaktlærer	Kontinuerleg
Programmet: «Sterk og klar» for unge mellom 13-16 år	Utsette debutalder Trygge og kompetente foreldre	Rektor FAU Alle foreldre	Kontinuerleg
Auke elevane sin kunnskap om grensesetting, seksuelle overgrep og vald	Satsing på tverrfagleg kompetanse	Strategigruppe Rektor Skulehelsetenesta Ressursteamet	Kontinuerleg

Foreldresamarbeid	Trygge og kompetente foreldre. Levande SU, skulemiljøutval, FAU og KFU	Rektor Kontaktlærer	Kontinuerleg
Tverrfagleg team i alle skulane	Tidleg oppdaging og handling	Skule Skulehelsetenesta Barnevern PPT	Ein gong i halvåret
Integrering	Systematisk kultur- og norskopplæring	Skuleleiar Rektor Kontaktlærer	Kontinuerleg
Nettvett	Trygge og kompetente barn og foreldre	Rektor Skulehelsetenesta FAU	Kontinuerleg
Skulehelseteneste	Smittevern Trygge og kompetente barn	Skulehelsetenesta	Kontinuerleg
MOT 12-23 år	Robuste ungdommar som tek eigne val	MOT-informatør og MOT-koordinator Skule	Kontinuerleg
Ung Data	Få innsikt i korleis ungdommen har det, og sette inn naudsynte tiltak	Rådmann Strategigruppa	2017
Ungdomsråd	Sikre at ungdom blir høyrte og får opplæring i samfunnsdeltaking	Politisk Rådmann	Kontinuerleg
Helsestasjon for ungdom	Trygge og kompetente barn og unge	Skulehelsetenesta	Faste opningstider kvar veke

Ressursteam på ungdomsskule og vidaregåande skule	Trygge kompetente barn og unge	Helsesøster Miljøterapeuter Rektor PPT	Kontinuerleg
Rusførebyggande tiltak	God livskvalitet	Skulehelsetenesta MOT-koordinator Rektor FAU Ungdomsrådet Natteramnar Politiet	Kontinuerleg
Mission Possible	Tverrfagleg kompetanseheving	Kontaktperson for MP Strategigruppe	Kontinuerleg
Fritidsklubben med nulltoleranse for rus	Sosial utjamning og integrering. Rusførebyggande, med uformelle besøk av politiet	Kulturavdelinga ved ungdomsseksjonen	Kvar fredag i skuleåret
Fram Flexx Natt	Kome trygt heim for ungdom opp til 25 år	Møre og Romsdal fylke Ungdomsrådet	Kontinuerleg
Foreldrerettleiing i introduksjonsprogram met	Trygge og kompetente foreldre	Flyktingtenesta	2020

5.2 Førebyggande tiltak

ALDERSGRUPPE 0-6 ÅR

Tiltak	Strategi	Ansvar	Tidsrom
Kompetanse om teieplikt, opplysningsplikt og avvergingssplikt	Sikre varsling Ivareta barn som pårørende	Alle	Alltid
Tverrfagleg team	Trygge og kompetente foreldre og tilsette	Barnehage Skule	Ved behov utover dei faste møta
Foreldrerettleiing, ICDP, PMTO-rådgeving, miljøterapeuter	Trygge og kompetente foreldre	Helsestasjon Barnehage PPT Barnevern Kommunepsykolog	Ved behov
Ekstra timar ved helsestasjonen	Trygge og kompetente foreldre	Helsestasjon	Ved behov
Integrering	Barnehageplass eller SFO-plass	Nav Flyktingteneste Barnevern Barnehage Skule	Kontinuerleg
DUB «barn i utfordring»	Trygge og kompetente tilsette i møte med barnet	PPT Barnehage Skule	Kontinuerleg

	Oftare kontaktpunkt mellom barnehage, skule og heim	Trygge og kompetente foreldre	Barnehage og skule	Ved behov
	Kompetanseheving på barn i risiko; traumer, og liknande.	Trygge og kompetente tilsette	Strategigruppa	Kontinuerleg
	Beredskapsteam mot mobbing	Førebygge, avdekke og stoppe mobbing	Skuleavdelinga PPT	Kontinuerleg
	Mottaksteam for fosterbarn, flyktningar og «vandrarar»	Trygge og kompetente barn og foreldre Heilskapleg ivaretaking av barn	Barnevern Flyktingtenesta Barnehage Skule Helsestasjon	2017
	Opprette faste ICDP-grupper	Trygge og kompetente foreldre	Helsestasjonen Barneverntenesta PPT	2020

ALDERSGRUPPE 6-12 ÅR

Tiltak	Strategi	Ansvar	Tidsrom
Kompetanse om teieplikt, opplysningsplikt og avvergingssplikt	Sikre varsling Ivareta barn som pårørande	Alle	Alltid
Tverrfagleg team	Trygge og kompetente barn og foreldre	Skule	Ved behov utover dei faste møta
Kompetanseheving på barn i risiko; traumer, og liknande.	Trygge og kompetente tilsette	Strategigruppa	Kontinuerleg

Oftare kontaktpunkt mellom skule og heim	Trygge og kompetente foreldre	Skule	Ved behov
Beredskapsteam mot mobbing	Førebygge, avdekke og stoppe mobbing	Oppvekstavdelinga PPT	Kontinuerleg
Foreldrerettleiing, PMTO-rådgjeving, miljøterapeuter	Trygge og kompetente foreldre	Skulehelsetenesta PPT Barnevern Kommunepsykolog	Ved behov
Støttekontakt	Auka livskvalitet	Helse og omsorgsavdelinga	Ved behov
Kommunepsykolog	Rettleiing til elevar, foreldre og tilsette	Rektor Skulehelsetenesta	Ved behov

ALDERSGRUPPE 12-23 ÅR

Tiltak	Strategi	Ansvar	Tidsrom
Teieplikt, opplysningsplikt og avvergingssplikt	Sikre varsling Ivareta barn som pårørande	Alle	Alltid
Tverrfagleg team	Trygge og kompetente barn og foreldre	Skule	Ved behov utover dei faste møta
Kompetanseheving på barn i risiko; traumer, og liknande.	Trygge og kompetente tilsette	Strategigruppa	Kontinuerleg
Oftare kontaktpunkt mellom skule og heim	Trygge og kompetente foreldre	Skule	Ved behov

Beredskapsteam mot mobbing	Førebygge, avdekke og stoppe mobbing	Oppvekstavdelinga PPT	Kontinuerleg
Foreldrerettleiing, PMTO-rådgjeving, miljøterapeuter	Trygge og kompetente foreldre	Skulehelsetenesta PPT Barnevern Kommunepsykolog	Ved behov
Støtte unge foreldre	Trygge og kompetente foreldre	Skulehelsetenesta	Ved behov
Støttekontakt	Auka livskvalitet	Helse og omsorgsavdelinga	Ved behov
Kommunepsykolog	Rettleiing til elevar, foreldre og tilsette	Rektor Skulehelsetenesta	Ved behov
Psykiatritenesta for ungdomar over 18 år, på individ- og gruppenivå	God helse	Teneste for psykisk helse Helsestasjon for ungdom	Ved behov
«Brukarplan» Kartlegge personar med utfordring knytt til rus og psykisk helse frå 16 år og oppover	Gode og tilpassa teneste	Skulehelsetenesta Nav Fastlege Pleie og omsorg Teneste for psykisk helse Bustadsosial teneste Barneverntenesta	2016 2018
OT	Oppfølging	OT-kontakt i vidaregåande skule OT-kontakta i Nav	Ved behov

5.3 Spesielle tiltak

ALDERSGRUPPE 0-23 ÅR

Tiltak	Strategi	Ansvar	Tidsrom
PMTO-terapi	Åtferdsendring ved terapi	PPT Barnevern Helsestasjon	Ved behov
IP	Hjelp og støtte til barn og familie med særskilte og samansette behov	Koordinerende eining Helse og omsorgsavdelinga Fastlege PPT Nav Barnehage Skule	Ved behov
Støttekontakt	Auka livskvalitet	Helse og omsorgsavdelinga	Ved behov
Vidareutvikling av handlingsstrategiar i mobbesaker, både på individ og systemnivå. Tiltak retta mot både mobbar og mobbeoffer.	Systematisk satsing på kompetanse	Rektor PPT Helse og omsorgsavdelinga	Kontinuerleg

	Opprette ansvarsgruppe	Samordne tenester rundt barnet og familien	Helsestasjon Fastlege Barnehage Skule PPT Barnevern Andre ved behov	Ved behov
	Kommunepsykolog	Rettleiing Tidsavgrensa behandling av barn frå 6 år og oppover	Tenesta for psykisk helse	Ved behov
	Psykiatritenesta for unge/vaksne over 18 år, på individ- og gruppenivå	Individuelt tilpassa oppfølging	Tenesta for psykisk helse	Ved behov
	Tilbod om oppfølging frå miljøterapeuter til vanskelegstilte ungdomar	Auka livskvalitet	Helse og omsorgsavdelinga	Ved behov
	Kriseteam	Akutt hjelp	Leiar Kriseteamet	Ved akutt behov

6. FORKLARING PÅ FORKORTINGAR OG OMGREP

DUB De utfordrende barna

EPDS Edinburgh postnatal depresjonsskår

FAU Foreldrerådets arbeidsutval

ICDP International Child Development Program

IP Individuell plan

KFU Kommunale foreldreutval

«Mission Possible» formalisert samarbeid mellom kommuner på Sunnmøre, Helse Møre og Romsdal, Politiet, BUF etat og Sunnmøre regionråd

MOT En ungdoms og samfunnsbygger som styrker ungdoms bevissthet og mot – til å leve, bry seg og si nei.

OT Oppfølgingstenesta

PMTO Parent Management Training – Oregon

PPT Pedagogisk-psykologisk teneste

SFO Skulefritidsordning

SU Samarbeidsutval